

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Meditationum evangelicarum volumen tripartitum

Creidius, Hartmann

Francofurti ad Moenum, 1682

Dominica misericordias domini

[urn:nbn:de:bsz:31-122776](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-122776)

cum Mose sustentarent onus populi, Num. 11. v. 17. 25. quia igitur super Christum requiescit Spiritus Domini, Esa. 11. v. 1. 61. v. 1. & quidem sine mensura, Johan. 3. v. 34. ex illius plenitudine Apostoli accipiunt Sp. S. Joh. 1. v. 16. eius duplex est operatio.

1. *Renovatio*, Psal. 104. v. 30. Tit. 3. v. 5.

2. *Consolatio*, Esa. 57. v. 16. ubi simile observandum est, quæd ab eteliiis desumitur, quæ tempore æstivo viatores suaviter refrigerant: Ita Spiritus S. est in æstu temperies, unde paracletus dicitur Joh. 16. v. 7.

II. *Scopus*, v. 23. ut plenipotentiam habeant

1. *Peccata remittendi*, omnibus scilicet & singulis, qui dolent super illis ferid, in Christum credunt, & vitæ emendationem promittunt. Hæc est clavis solvens, Matth. 16. v. 19.

Fluit hinc consolatio pro miseris peccatoribus, quæ erigi possunt, si peccatorum magnitudine & multitudine gravantur. Nam pastores Ecclesiæ habent potestatem remittendi, & quod agunt in terris, apud Deum ratum est in cælis, ut inquit Chrysofomus. Millies igitur peccasti, millies

pœnitere, & millies gratiam consequeris. Habemus enim Deum qui peccata remittit, & aufert iniquitatem reliquiarum hereditatis suæ, Mich. 7. v. 18.

2. *Peccata retinendi*, nimirum impœnitentibus, & obstinatis, qui in peccatis contra conscientiam securè pergunt, & vitam emendare nolunt, his debent peccata reservare, absolutionem denegare, & pro ratione delictorum ex Ecclesiæ consortio ejicere, exemplo incestuosi, 1. Cor. 5. vers. 5. Hæc est clavis ligans, Matth. 16. v. 19.

Potestatem hanc clavis utriusque omnes ac singuli Ecclesiarum Pastores ordinarii non ex autoritate propria, sed in solidum à Christo habent, qui est domus Dominus, Ebr. 3. v. 6. proinde non sunt bruta fulmina, aut tonitrua ex pelvi, quando ministri Ecclesiæ impœnitentibus retentionem peccatorum ex verbo Dei annunciant. Non enim homo est qui ligat, sed Christus, qui nobis hanc potestatem dedit, inquit Chrysofomus. Qui ergo contemnit, non homines contemnit, sed Deum, 1. Thess. 4. vers. 8.

4. vers. 8.

Dominica Misericordias Domini.

Evangelium Johan. 10. vers. 12. 16.

CUm gravis hinc inter Core, Datan & Abironem, illinc verò inter Mosen & Aaronem quoad summum sacerdotium orta esset contentio, Deus controversiam hanc miraculosè terminaturus virgas duodecim Principum tribuum filiorum Israel tabernaculo inferri, & unicuique tribus nomen inscribi jubet hæc conditione, ut cujus virga manè floruisse, ex illa tribu summus Sacerdos constitueretur. Sed ecce,

Hæc Virga Aaroni florens et fructu fecerunt 1999 Ipsi Gceph et pastori nati ex Virgine, 2dm 8. Pfeif. in theol. in Nucl p. 32. seqq.

sola virga Aaronis postridie floruisse, fronduisse, fructumque amygdalinum protulisse eomperta est, quo signo declarabat Deus, solum hunc præ cæteris ad summum sacerdotium divinitus electum & prædestinatum esse, Num. 16. v. 3. & 17. v. 2. seqq.

Pharisæi & Scribæ Vos mei, parem Christo movebant controversiam, honores summi Pontificis ipsi deferre recusantes, sed ecce prodit in hodierno Evangelio cum virga

Dominica Misericordias Domini

pastorali, & per ejus florem miraculosum refutat adversarios, ut nihil invenient, quod regerere possint. Hoc ipso effecit, ut ab omnibus hodie in universalem pastorem & œcumenicum Ecclesiæ suæ Pontificem recipiatur, qui verè de se gloriari potest: Ego sum pastor bonus.

Videbimus nos

I. *Pastoris curam.*

II. *Ovium naturam.*

J.J.

EXEGESIS.

Misericordias Domini cantabo in æternum, ex Psal. 89. v. 1. hodie beneficia Salvatoris deprædicatura intonat Ecclesia, unde præsens Dominica nomen sortita est. Magnum enim & indubium misericordie argumentum est, quod Pastorem se Christus ipse nuncupat pastorem multis argumentis commendat. Producit enim

I. *Fidelitatem in pascendo.* Est enim pastor ille quem Prophetæ prædixerunt, Esa. 40. vers. 11. Ezech. 34. v. 23. 37. v. 24. Typi ejus fuerunt Abel, Gen. 4. v. 2. Jacob, Gen. 29. v. 20. Moses, Exod. 3. v. 1. David, 1. Sam. 16. v. 11. quæ omnia quasi digito monstrat Salvator, quando inquit in principio Evangelii. *Ἐγὼ εἰμι ὁ ποιμὴν ὁ καλὸς*, unde *ἀρχιποιμὴν* à Petro dicitur, 1. c. 2. v. 25. Pastor à pascendo nomen habet, quia proprium ejus officium est oves pascere. Hoc præstat Christus abundanter, Ps. 23. v. 1. & pascit oves sibi commissas

I. *Cibo corporali*, dum alimenta ad vitæ & amictum necessaria ipsis suppeditat, tanquam verus cum Patre & Spir. S. Deus, Joh. 5. v. 18. Ebr. 1. v. 3. 1. Tim. 6. v. 8. Act. 14. 17.

2. *Cibo sacramentali*, dum ipsas corpore & sanguine suo pascit in S. cœna, quod nullus unquam Pastor fecit, Matth. 26. vers. 28. Ps. ioh. 6. v. 35. 55.

ita: (1) cibo corporali (2) cibo spiritali (3) cibo altero celesti
Sacramenta. (3) cibo altero celesti

Gen. 29. 2. 8. 10. 11. legimus etc. (Appli. Allegor.) Fons gratie
divina opto et oculis erat magno lapide lapide, in hunc me
3. Cibo spirituali per verbum Evangelii, bene pascitur, ne alteram
Es. 38. v. 16. quod vocatur manna absconditum, Apoc. 2. v. 17. Hæc sunt pascua illa bona & pingua montium Israel, Ezech. 34. v. 14. quibus signato animo fruimur hic in tempore gratiæ, ibi beatificâ visione nos pascet, Psal. 17. v. 15. & torrente voluptatis inebriabit, Ps. 36. v. 9.

II. *Charitatem in redimendo*, v. 12. Bonus pastor ponit animam pro ovibus. Idem Christus fecit. Omnes nos eramus tanquam oves errantes, Es. 53. v. 6. sed venit Christus, & non solum quæsit quod perierat, Luc. 19. v. 10. sed & animam suam pro nobis deposuit, ut nos ex infernalis lupi faucibus eriperet, 1. Petr. 1. v. 18. Eph. 5. v. 2. Act. 20. v. 28. Apoc. 5. v. 9. Typus hujus fidelitatis proponitur nobis in Davide, 1. Samuel. 17. v. 34.

Magnum hoc est solatium pro iis, qui voce legis terrentur, & ob peccata sua maledictionem metuunt, cui terrori opponenda est suavissima illa vox boni pastoris: Ego pono animam meam pro ovibus meis, noli timere, ego redimam te, Es. 43. v. 1.

III. *Fortitudinem in defendendo*, Mercenarius viso lupo fugit. Secus facit Christus, qui non retrocedit, sed oves suas masculè defendit contra lupum infernalem, & ejus asseclas hæreticos & tyrannos, qui nihil aliud sunt quàm lupi rapaces & gregi non parcunt, Matth. 7. v. 15. Act. 20. v. 29. primis trecentis annis Ecclesia fuit oppugnata per tyrannos, sequentibus seculis per falsos Doctores, hodie ab utroque hostium genere oppugnatur. Sed confidite fratres, pastorem habemus fortem & fidelem, qui non dormit, neque dormitat, Psal. 120. v. 4. sed est murus igneus circa ovile suum, Zach. 2. vers. 5.

non possumus. Deus est, qui operatur in nobis velle & perficere, Phil. 2. v. 13. proinde oremus cum Jer. 31. v. 18. Convertite me, & convertar, quia tu Dominus Deus meus.

II *Imitabilis*. Tangit enim Christus Pastor noster fidelis & œcumenicus in contextu hodierni Evangelii proprietates quasdam ovium bonas & laudabiles, quibus omnes pii instructi esse debent, cum sint oves Christi triplici respectu,

1. *Quoad creationem*, Psal. 100. v. 3.
2. *Quoad redemptionem*, Esa. 53. v. 6.
3. *Quoad sanctificationem*, Matth. 15. vers. 24.

Tales sunt

1. *Obedientia*. Agnoscit enim vocem Pastoris, & sequitur eum, quocumque vel sola fistula deducitur: Ita veri Christiani vocem pastoris sui agnoscunt & sequuntur, quæ in Scriptura sonat, per quam Deus nobis loquitur. Vox Christi est: agite pœnitentiam & credite Evangelio, Marc. 1. vers. 15. Qui igitur beneficiis hujus pastoris vult frui, illum oportet pœnitentiam agere, per quam gaudium in cœlo excitatur, Luc. 15. v. 10. Pl. 51. vers. 19. Vox Christi est Joh. 13. vers. 34. mandatum novum do vobis, ut diligaris invicem. Qui beneficiis hujus pastoris vult frui, illum oportet diligere proximum, 1. Joh. 4. v. 12. Vox Christi est: Discite à me, quia mitis sum & humilis corde, Matth. 11. v. 28. qui ergò odio & superbiâ delectantur, ovibus Christi annumerari non possunt, 1. Iohan. 3. vers. 15. non autem sufficit audire vocem Christi, sed oportet etiam ab aliena voce mercenarium aures avertere.

Est animal quoddam in Africa Hyæna dictum, magnitudine lupi, quod noctu ac-

cedit ovilia, & pastorum vocem imitatur, quâ oves evocat & egressos dilaniat. In eo proponitur imago hæreticorum, qui assuescunt ὁμοια λαλῆν, ἀνόμοια φρονεῖν, & per dulces sermones & assentationes corda innocentium seducunt, Rom. 16. v. 18.

2. *Patientia*. Nam cum ad occisionem ducitur non grunit ut porcus, non mordet ut canis, non recalcitrat ut equus, sed prorsus obmutescit, & mortem patienter sustinet: Ita omnes Christiani patientes malorum esse debent, ut ministros Dei decet, Ebr. 10. v. 36. 2. Cor. 6. v. 4. Luc. 21. v. 19. Jac. 5. v. 8.

3. *Innocentia*. Ovis est animal pacificum, nec aliis animalibus ullo modo nocet: Ita Christiani debent esse simplices, sicut columbæ, Matth. 10. vers. 16. deponentes omnem malitiam, & omnem dolium, & simulationes, & invidias, & detractiones, sicut modò geniti infantes, 1. Pet. 2. v. 12.

4. *Beneficentia*. Ovis est animal frugiferum, lac & lanam, imò nihil est in ove, quod non possit aliquem usum præstare. Sic pii frugiferi sint in bonis operibus, Tir. 3. v. 14. tales oves Deus habere expetit, Tit. 2. vers. 14.

Hædi sunt petulca & lascivia animalia, gradiuntur ἀπᾶντως per præcipitia, nec lac, nec lanam præbent, sed turpiter fœtent. Videte igitur, ut ovium naturam habeatis juxta proprietates modò enumeratas, ut non ad sinistram cum hædis, sed ad dextram Christi eum ovibus tandem aliquando sistamini, & vocem audiatis jucundissimam:

Venite benedicti Patris mei, &c.

Matth. 25. v. 13. &

seqq.